

Zittingsdocument

B8-0977/2016

7.9.2016

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van verklaringen van de Raad en de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 123, lid 2, van het Reglement

over de recente ontwikkelingen in Polen en hun impact op de grondrechten als vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (2016/2774(RSP))

Manfred Weber, Esteban González Pons

namens de PPE-Fractie

Gianni Pittella, Tanja Fajon, Josef Weidenholzer, Péter Niedermüller,

Birgit Sippel, Marc Tarabella

namens de S&D-Fractie

Guy Verhofstadt

namens de ALDE-Fractie

Barbara Spinelli, Marie-Christine Vergiat, Gabriele Zimmer, Cornelia

Ernst, Patrick Le Hyaric, Sofia Sakorafa, Kateřina Konečná, Takis

Hadjigeorgiou, Xabier Benito Ziluaga, Tania González Peñas, Lola

Sánchez Caldentey, Miguel Urbán Crespo, Estefanía Torres Martínez,

Josu Juaristi Abaunz, Merja Kyllönen

namens de GUE/NGL-Fractie

Rebecca Harms, Judith Sargentini, Ulrike Lunacek, Terry Reintke,

Benedek Jávor, Helga Trüpel

namens de Verts/ALE-Fractie

**Resolutie van het Europees Parlement over de recente ontwikkelingen in Polen en hun impact op de grondrechten als vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie
(2016/2774(RSP))**

Het Europees Parlement,

- gezien de Verdragen, en in het bijzonder de artikelen 2, 3, 4 en 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU),
 - gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
 - gezien de grondwet van de Republiek Polen,
 - gezien het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM) en de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens,
 - gezien de mededeling van de Commissie van 11 maart 2014 met als titel "Een nieuw EU-kader voor het versterken van de rechtsstaat" (COM(2014)0158),
 - gezien zijn debat van 19 januari 2016 over de situatie in Polen,
 - gezien zijn resolutie van 13 april 2016 over de situatie in Polen¹,
 - gezien het advies over de rechtsstaat in Polen, dat de Commissie op 1 juni 2016 heeft goedgekeurd,
 - gezien de aanbeveling van de Commissie van 27 juli 2016 over de rechtsstaat in Polen,
 - gezien het advies van de deskundigen van de Raad van Europa van 6 juni 2016 over de drie wetsvoorstellen inzake Poolse publieke media,
 - gezien het advies van de Commissie van Venetië van 11 maart 2016 over de amendementen op de Wet inzake het Constitutioneel Hof van Polen van 25 juni 2015,
 - gezien het advies van de Commissie van Venetië van 13 juni 2016 over de Wet van 15 januari 2016 tot wijziging van de politiewet en bepaalde overige wetten,
 - gezien het verslag van de Commissaris voor mensenrechten van de Raad van Europa van 15 juni 2016 na zijn bezoek aan Polen van 9 t/m 12 februari 2016,
 - gezien artikel 123, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de EU is gegrondvest op eerbiediging van de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot een minderheid behoren, overwegende dat de

¹ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0123.

- lidstaten deze waarden gemeen hebben in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen en overwegende dat deze waarden door de Poolse bevolking zijn goedgekeurd in het referendum dat in 2003 is gehouden;
- B. overwegende dat in artikel 6, lid 3, VEU wordt bevestigd dat de grondrechten, zoals gewaarborgd door het EVRM en zoals ze uit de grondwettelijke tradities voortkomen die de lidstaten gemeen hebben, algemene beginselen van het EU-recht zijn;
 - C. overwegende dat de EU functioneert op grond van de veronderstelling van wederzijds vertrouwen dat de lidstaten zich schikken naar democratie, de rechtsstaat en de grondrechten, als vervat in het EVRM en in het Handvest van de grondrechten;
 - D. overwegende dat in artikel 9 van de Poolse grondwet wordt bepaald dat de Republiek Polen het internationaal recht waaraan zij gehouden is, dient te eerbiedigen;
 - E. overwegende dat de rechtsstaat een van de gemeenschappelijke waarden is waarop de EU is gegrondvest en dat de Commissie, tezamen met het Parlement en de Raad, krachtens de Verdragen verantwoordelijk is om ervoor te zorgen dat de rechtsstaat wordt geëerbiedigd als fundamentele waarde van onze Unie en dat de EU-wetgeving, -waarden en -beginselen worden geëerbiedigd;
 - F. overwegende dat de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht is verankerd in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten en in artikel 6 van het EVRM, en een essentiële vereiste is van het democratische beginsel van de scheiding der machten, die ook wordt weerspiegeld in artikel 10 van de Poolse grondwet;
 - G. overwegende dat de scheiding der machten en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht hoekstenen zijn van het democratisch bestel en niet mogen worden ondermijnd;
 - H. overwegende dat recente gebeurtenissen in Polen, in het bijzonder het geschil inzake de samenstelling en de werking van het Constitutioneel Hof en de niet-publicatie van uitspraken van het Constitutioneel Hof, aanleiding hebben gegeven tot bezorgdheid over de waarborgen voor de eerbiediging van de rechtsstaat;
 - I. overwegende dat de Commissie van Venetië in haar advies over de amendementen op de Wet inzake het Constitutioneel Hof de Poolse staatsorganen heeft opgeroepen de uitspraken van het Hof te publiceren en volledig te eerbiedigen en uit te voeren, terwijl zij tegelijkertijd benadrukte dat de amendementen op de Wet het functioneren van het Hof ernstig zullen ondermijnen en het ineffectief zullen maken als hoeder van de grondwet;
 - J. overwegende dat de verlamming van het Constitutioneel Hof voor de Commissie aanleiding was om een dialoog te starten met de Poolse regering overeenkomstig het EU-kader voor de rechtsstaat om de volledige eerbiediging van de rechtsstaat te waarborgen; overwegende dat, na een intensieve dialoog met de Poolse autoriteiten en gezien de geringe vooruitgang in het oplossen van de constitutionele crisis door de Poolse regering, de Commissie het nodig heeft geacht haar oordeel over de huidige situatie te formaliseren in een advies;

- K. overwegende dat, ondanks de verdere beraadslagingen met de Poolse autoriteiten, de problemen die de rechtsstaat in Polen bedreigen niet naar tevredenheid zijn opgelost en de Commissie van mening is dat de rechtsstaat in Polen structureel wordt bedreigd; overwegende dat zij derhalve concrete aanbevelingen heeft gedaan aan de Poolse autoriteiten om de bezorgdheid op korte termijn weg te nemen;
- L. overwegende dat met het EU-kader voor de rechtsstaat beoogd wordt om structurele bedreigingen van de rechtsstaat in de EU-lidstaten aan de orde te stellen, in het bijzonder in situaties die niet op effectieve wijze kunnen worden opgelost door inbreukprocedures, en waar de 'waarborgen voor de rechtsstaat', die op nationaal niveau bestaan, niet langer in staat lijken te zijn deze bedreigingen op effectieve wijze het hoofd te bieden;
- M. overwegende dat de EU hecht aan eerbiediging van mediavrijheid en pluralisme, alsmede aan het recht op informatie en de vrijheid van meningsuiting als verankerd in artikel 11 van het Handvest van de grondrechten en in artikel 10 van het EVRM, en ook weerspiegeld in artikel 14 van de Poolse grondwet;
- N. overwegende dat de reeds goedgekeurde en recentelijk voorgestelde wijzigingen in de Poolse mediawetgeving inzake bestuur, redactionele onafhankelijkheid en institutionele autonomie van de publieke media aanleiding hebben gegeven tot bezorgdheid over de mate waarin de vrijheid van meningsuiting, mediavrijheid en pluralisme worden geëerbiedigd;
- O. overwegende dat de deskundigen van de Raad van Europa, na een dialoog van deskundigen met de Poolse autoriteiten over het pakket van drie wetgevingsvoorstellen inzake de publieke media, geconcludeerd hebben dat verbeteringen vereist zijn, met name op het gebied van bestuur, *content* en de publieke taak en de bescherming van journalisten;
- P. overwegende dat de rechten op vrijheid en veiligheid en op eerbiediging van het privéleven en de bescherming van persoonsgegevens zijn verankerd in de artikelen 6, 7, en 8 van het Handvest van de grondrechten en in de artikelen 5 en 8 van het EVRM, en tevens in de artikelen 31 en 47 van de Poolse grondwet;
- Q. overwegende dat de Commissie van Venetië, in haar advies over de amendementen op de politiewet en bepaalde overige wetten, geconcludeerd heeft dat de procedurele waarborgen en materiële voorwaarden als bepaald in de politiewet voor de uitvoering van geheime surveillance onvoldoende zijn om excessief gebruik ervan of ongeoorloofde interferentie met de privacy en de gegevensbescherming van personen te voorkomen; herinnert er in dit verband aan dat zowel het Hof van Justitie als het Europees Hof voor de Rechten van de Mens hebben benadrukt dat effectieve toezichtsmechanismen moeten worden ingevoerd, en bij voorkeur rechterlijk toezicht, om te garanderen dat er toezicht wordt uitgeoefend op dergelijke activiteiten;
- R. overwegende dat de nieuwe terreurbestrijdingswetgeving ook aanleiding heeft gegeven tot bezorgdheid ten aanzien van de naleving van met name de artikelen 5, 8, 10 en 11 van het EVRM en van de Poolse grondwet;
- S. overwegende dat de Europese Commissie van mening is dat, zolang het Constitutioneel

- Hof wordt belemmerd bij de volledige uitoefening van zijn controlerende taak, er niet op effectieve wijze wordt getoetst of wetgevingshandelingen in overeenstemming zijn met de grondwet, inclusief de bepalingen inzake grondrechten, zoals enkele zeer gevoelige nieuwe wetgevingshandelingen die onlangs door de Sejm zijn aangenomen;
- T. overwegende dat de Commissie van Venetië bestaat uit onafhankelijke deskundigen op het gebied van constitutionele wetgeving die zijn benoemd door alle leden van de Raad van Europa, inclusief Polen, en overwegende dat haar advies de meest gezaghebbende interpretatie is van de verplichtingen van de lidstaten van de Raad van Europa inzake de rechtsstaat en de democratie; overwegende dat de huidige Poolse regering het advies van de Commissie van Venetië rechtstreeks heeft ingewonnen;
- U. overwegende dat het recht op een eerlijk proces, het vermoeden van onschuld en het recht op verdediging zijn verankerd in de artikelen 47 en 48 van het Handvest van de grondrechten en in artikel 6 van het EVRM, en tevens in de artikelen 41, 42 en 45 van de Poolse grondwet;
- V. overwegende dat de Commissaris voor mensenrechten van de Raad van Europa, in zijn verslag na zijn bezoek aan Polen geconcludeerd heeft dat de recentelijk aangenomen wijzigingen in het wetboek van strafrecht en strafvervolgung de bescherming van het recht op een eerlijk proces in strafrechtelijke procedures, het vermoeden van onschuld en het recht op een verdediging in gevaar kunnen brengen, met name in gevallen waarin onvoldoende waarborgen om machtsmisbruik te voorkomen zijn vastgesteld, en het beginsel van de scheiding der machten;
- W. overwegende dat, volgens het Handvest van de grondrechten, het EVRM en de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, de seksuele en reproductieve gezondheid van vrouwen verband houdt met meerdere mensenrechten, inclusief het recht op leven en waardigheid, de vrijheid om niet te worden blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandeling, het recht op toegang tot gezondheidszorg, en het verbod op discriminatie, als tevens weerspiegeld in de Poolse grondwet;
- X. overwegende dat een efficiënte, onpartijdige, professionele en politiek neutrale overheidsdienst een fundamenteel onderdeel vormt van democratisch bestuur, maar overwegende dat de nieuwe wet inzake de overheidsdienst dit beginsel lijkt te schenden, alsmede artikel 153 van de Poolse grondwet;
- Y. overwegende dat het Poolse Constitutioneel Hof een aantal bepalingen van de wet die op 22 juli is aangenomen ongrondwettelijk heeft geacht;
- Z. overwegende dat de Poolse minister van Milieu een plan heeft goedgekeurd om de houtwinning in het Białowieża-woud op te voeren; overwegende dat, toen de Nationale Raad voor Natuurbehoud bezwaar aantekende tegen het plan, de regering 32 van de 39 leden heeft vervangen; overwegende dat de houtkap in het Białowieża-woud in mei van start is gegaan; overwegende dat de Commissie op 16 juni 2016 een inbreukprocedure is gestart met betrekking tot de houtkap in het Białowieża-woud;
1. benadrukt dat het van fundamenteel belang is dat de gemeenschappelijke waarden die zijn opgenomen in artikel 2 van het VEU en in de Poolse grondwet volledig worden

geëerbiedigd en dat de grondrechten als vastgelegd in het Handvest van de grondrechten worden gewaarborgd;

2. herhaalt zijn standpunt als kenbaar gemaakt in zijn resolutie van 13 april 2016 over de situatie in Polen, met name met betrekking tot de verlamming van het Constitutioneel Hof, wat de democratie, de grondrechten en de rechtsstaat in Polen in gevaar brengt;
3. geeft uiting aan zijn teleurstelling en bezorgdheid dat er tot dusver geen compromis is gevonden en dat er geen gevolg is gegeven aan de aanbevelingen van de Commissie van Venetië van 11 maart 2016; betreurt ook dat de Poolse regering weigert alle uitspraken van het Constitutioneel Hof te publiceren, inclusief die van 9 maart 2016 en 11 augustus 2016;
4. is verheugd over de vastbeslotenheid van de Commissie om een constructieve en productieve dialoog met de Poolse regering voort te zetten om snelle en concrete oplossingen te vinden voor de structurele bedreigingen van de rechtsstaat als hierboven aangehaald; benadrukt dat een dergelijke dialoog moet worden gevoerd op een onpartijdige, op feiten gebaseerde en coöperatieve wijze, terwijl ook de bevoegdheden van de EU en haar lidstaten als verankerd in de Verdragen, en het subsidiariteitsbeginsel, moeten worden geëerbiedigd;
5. neemt kennis van de goedkeuring door de Commissie van het advies en vervolgens de aanbeveling in het EU-kader voor de rechtsstaat, na een beoordeling van de situatie in Polen; verwacht dat de Commissie het Parlement toegang verleent tot dit advies, overeenkomstig bijlage II bij het Kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Europese Commissie;
6. dringt er bij de Poolse regering op aan samen te werken met de Commissie overeenkomstig het beginsel van loyale samenwerking zoals vastgelegd in het Verdrag, en gebruik te maken van de drie maanden die zij van de Commissie heeft gekregen om alle partijen die in de Sejm vertegenwoordigd zijn te betrekken bij het vinden van een compromis dat de huidige constitutionele crisis zou oplossen, met volledige inachtneming van het advies van de Commissie van Venetië en de aanbeveling van de Europese Commissie;
7. dringt er bij de Commissie als hoedster van de Verdragen op aan om - als volgende stap - toe te zien op het gevolg dat door de Poolse autoriteiten wordt gegeven aan de aanbevelingen, en ondertussen Polen volledig te blijven ondersteunen bij het zoeken naar oplossingen ter versterking van de rechtsstaat;
8. is bezorgd, zolang het Constitutioneel Hof niet volledig functioneert, over de recente en snelle wetgevingsontwikkelingen die op andere gebieden zonder zorgvuldige raadplegingen plaatsvinden, en dringt er bij de Commissie op aan de aangenomen wetgeving te beoordelen met betrekking tot de verenigbaarheid met het primaire en secundaire EU-recht en met de waarden waarop de Unie is gegrondvest, rekening houdend met de aanbevelingen van de Commissie van Venetië van 11 juni 2016, van de Commissaris voor mensenrechten van de Raad van Europa van 15 juni 2016 en de aanbeveling van de Commissie inzake de rechtsstaat van 27 juli 2016, met name:
 - de Wet inzake de publieke media, aangezien er een kader moet zijn voor de publieke

media dat ervoor zorgt dat zij onafhankelijke, onpartijdige en accurate *content* leveren die een afspiegeling vormt van de diversiteit van de Poolse samenleving, alsmede de relevante jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het EU-*acquis* inzake audiovisuele media;

- de Wet tot wijziging van de politiewet en bepaalde overige wetten, aangezien deze wet op disproportionele wijze interfereert met het recht op privacy en gezien de onverenigbaarheid van allesomvattende, grootschalige toezichtsactiviteiten en bulkverwerking van persoonsgegevens van burgers met de jurisprudentie van de EU en van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens;
 - de Wet tot wijziging van het wetboek van strafrecht en strafvervolgung, aangezien er moet worden voldaan aan het EU-*acquis* op het gebied van procedurele rechten, alsmede het grondrecht op een eerlijk proces;
 - de Wet tot wijziging van de wet inzake overheidsdienst, gezien het ernstige risico van politisering van de Poolse overheidsdienst, die de onpartijdigheid van de overheidsdienst zou ondermijnen;
 - de Wet inzake terreurbestrijding, aangezien het recht op privacy en het recht op vrijheid van meningsuiting ernstig worden bedreigd door de uitbreiding van de bevoegdheden van de binnenlandse veiligheidsdienst zonder enige passende juridische waarborgen;
 - overige zaken die aanleiding geven tot bezorgdheid omdat zij inbreuken kunnen vormen op EU-recht, op EHRM-jurisprudentie en op fundamentele mensenrechten, inclusief vrouwenrechten;
9. verzoekt de Commissie het Parlement regelmatig en nauwgezet op transparante wijze te informeren over de geboekte voortgang en de actie die zij heeft ondernomen;
10. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa en de president van de Republiek Polen.